

Till Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt
Endast via e-post till mmd.vanersborg@dom.se

24 maj 2023

M 5260-21; ytterligare komplettering av ansökan

Borås Energi och Miljö AB ("BEM" eller "Bolaget") har av Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt ("MMD") blivit förelagt att komplettera ansökan i enlighet med föreläggande kommunicerat med Bolaget den 1 mars 2023, aktbil. 23. Bolaget har vidare genomfört ett kompletterande samråd. Se Bolagets tillkommande uppgifter med anledning av det kompletterande samrådet i avsnitt 1 nedan samt svar på MMD:s frågor i föreläggandet i avsnitt 2.

1. Inledande kommentarer

1.1 Kompletterande samråd

- 1.1.1 Med anledning av de kompletterande undersökningar och fördjupade analyser som gjorts sedan ansökan lämnades in har BEM genomfört ett kompletterande samråd, se samrådsredogörelse i [Bilaga 1](#). Mot bakgrund av de synpunkter av relevans som har inkommit i det kompletterande samrådet har Bolaget kompletterat den ingivna miljökonsekvensbeskrivningen ("MKB"), se [Bilaga 2](#), samt tekniska beskrivningen ("TB"), se [Bilaga 3](#).
- 1.1.2 För tydlighets skull noterar Bolaget att det inte krävs tillstånd enligt skyddsföreskrifterna för Öresjö ytvattentäkt (se Länsstyrelsen i Västra Götalands beslut om vattenskyddsområde den 26 september 2007 i ärende med dnr 513-20602-2006) för att genomföra schaktning i Tolken när verksamheten tillståndsprövas enligt 11 kap. miljöbalken.

1.2 Strandskydd

- 1.2.1 Då det inkommit frågor i det kompletterande samrådet gällande strandskydd erinrar Bolaget om att frågan om dispens från strandskydd ingår i den aktuella prövningen enligt 11 kap. miljöbalken, jmf. 21 kap. 3 § miljöbalken. Tillåtligheten av den ansökta verksamheten ska således ta hänsyn till strandskyddet, jfr. 7 kap. 15 § miljöbalken.

- 1.2.2 Bolaget har i ursprunglig MKB och TB samt i Bilaga 2 och 3 beskrivit de åtgärder som är aktuella att genomföra inom strandskyddat område. Tolken har ett utökat strandskydd som sträcker sig 300 meter ut i vattnet och 300 meter upp på land. Stora delar av ansökt verksamhet kommer således företas inom strandskyddat område. Den påverkan som sker på strandskyddat område vid intagsledning, pumpstation och överföringsledning är i etableringsfasen stor, men endast tillfällig. Under förutsättning att schaktarbeten i strandområdet undviks vid gäddans lek och hackspettshäckningens inledning i mars tills den biologiska produktionen i grundområdena minskar i augusti månad, samt att grumlande arbeten sker inom siltgardin eller annan grumlingsbegränsande åtgärd och schaktmassorna varsamt återförs till en jämn naturlig botten, bedöms dock påverkan på strandskyddade områden som måttlig. Även påverkan på landmiljön bedöms bli måttlig. Vad avser Sundholmen blir påverkan på friluftslivet och allmänhetens tillgång bättre med nu föreslaget alternativ än det ursprungliga förslaget i ansökan.
- 1.2.3 Vad gäller påverkan på strandskyddade områden vid produktionsplatsen är även dessa endast tillfälliga och bedöms innebära en måttlig påverkan.
- 1.2.4 Vid prövning av dispens från bestämmelserna om strandskydd krävs att någon av punkterna i 7 kap. 18 c § miljöbalken är uppfyllda. I detta fall är såväl punkt 3. *Behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området*, som punkt 5. *Behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området* uppfyllda, varför Bolaget anser att dispens ska medges för de aktuella åtgärderna.
- 1.2.5 Påverkan på enskilda intressen med anledning av åtgärderna får sammantaget bedömas som små, jmf. 7 kap. 25 § miljöbalken. Bolaget anser med anledning av ovan, att åtgärderna endast är tillfälliga samt med hänvisning till vad som framgår av Bilaga 2 och 3, att verksamheten är tillåtlig utifrån strandskyddsbestämmelserna.
- 1.3 Ytterligare frågor i samrådet**
- 1.3.1 Bolaget har, vilket anges ovan, bedömt och utförligare beskrivit de åtgärder som de frågor av relevans i samrådet berört. Bolaget vill här även förtydliga några ytterligare frågeställningar som varit uppe i samrådet.

- 1.3.2 För undvikande av missförstånd önskar Bolaget klargöra att det endast är fråga om en enkelledning ut i sjön. Någon returspolledning är således inte aktuell. Det är inte heller fråga om två intagstrummor.
- 1.3.3 Frågor gällande eventuell ersättning besvaras nedan under punkt 2.6.
- 1.3.4 Eventuell påverkan på fornlämningsområde kommer att prövas inom ramen för anmälan om intrång i fornlämningsmiljö som lämnats in till Länsstyrelsen i Västra Götalands län i februari 2023.
- 1.3.5 Vissa synpunkter som inkommit i det kompletterande samrådet är på den detaljeringsnivå som normalt bestäms tillsammans med entreprenör vid utförande.
- 2. Kompletteringssynpunkter från MMD**
- 2.1 Ni anger i kompletteringen att kompletterande samråd med särskilt berörda av de justerade yrkandena avseende utförande av erforderliga ledningar kommer att ske så fort som möjligt. Vidare åtgärder (främst kungörelse) kommer inte att vidtas av domstolen innan detta samråd genomförts och redovisats.**
- Se redogörelse av det kompletterande samrådet ovan under punkten 1 samt i Bilaga 1.
- 2.2 Domstolen utgår från att vad som anges i Lantmäteriets utredning till alla delar redovisar fastighetsägandet kring sjön Tolken. Om inte så är fallet bör denna redovisning kompletteras. Härutöver har i målet angetts att ägare till kraftverk vid och nedströms sjön Tolken kan komma att beröras. Ägarna är då att anses som sakägare. Ni har att komplettera sakägarförteckningen med relevanta ägaruppgifter avseende dessa objekt.**
- Vad gäller sakägarkretsen har domstolen vidare noterat att samrådet har inkluderat de ägarna till de fastigheter inom 100 m från sjön som har brunnar och/eller bergvärmeanläggningar samt att Ni föreslår en särskild skadebestämmelse som träffar enskilda vattentäkter i sjöns omedelbara närhet. Det kan därför ifrågasättas om inte även dessa ska upptas i sakägarkretsen. Komplettering bör ske med synpunkter alt. relevanta uppgifter.**
- 2.2.1 De utredningar av fastighetsförhållanden som Lantmäteriet tidigare har genomfört på uppdrag av BEM och som har lämnats in till domstolen den 15 februari 2023 avser tidigare outrett vatten i Tolken. Vad gäller fastighetsägandet på land har Bolaget sänt ut inbjudan till samråd till alla kända fastighetsägare inom 100 meter från Tolkens strandlinje. Inbjudan till samråd har också skett via kungörelse i Borås samt Ulricehamns tidning.

- 2.2.2 Efter ytterligare genomgång av fastighetsägandet runt Tolken konstateras att det finns ett antal strandområden runt Tolken för vilka fastighetsbeteckning saknas. Detta avser två fastigheter inom Borås Stad och 12 fastigheter inom Ulricehamns kommun. BEM har med anledning av detta beställt ytterligare utredning av fastighetsförhållanden av Lantmäteriet. Vad gäller fastigheterna i Borås Stad har den kommunala lantmäterimyndigheten återkommit via mejl och angett att det inte går att utreda områdena då det inte framgår i förrättningsakten vilken fastighet det aktuella vattnet tillhör. Lantmäteriet konstaterar dock att områdena antingen tillhör Sundholmen 5:34 eller 5:35, vilka båda har omfattats av samrådet, se Lantmäteriets mejl i [Bilaga 4](#). Gällande de outredda fastigheterna i Ulricehamns kommun är utredningen ännu inte färdig. BEM avser att lämna in denna utredning så fort denna är klar.
- 2.2.3 Bolaget har låtit uppdatera sakägarförteckningen med kontaktuppgifter till ägare av kraftverken nedströms Tolken, se [Bilaga 5](#). Vad gäller brunnar och jord- samt sjövärmearläggningar har Bolaget genomfört en inventering under våren 2021 för fastighetsägare inom 100 meter från Tolkens strandlinje. BEM utgår ifrån att brunnarna samt jord- och sjövärmearläggningarna är anlagda på sådana nivåer att de fungerar idag. Eftersom den ansökta regleringen sker inom redan tillämpade dämning- och sänkningsnivåer bedömer BEM att brunnarna samt jord- och sjövärmearläggningarna vare sig kommer tappa funktion eller effekt. Då någon skada inte bedöms ske med anledning av ytvattenuttaget anser BEM inte heller att något sakägarskap uppkommer enbart genom dessa anläggningar, jfr. 9 kap. 2 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet. Oaktat detta har BEM tagit fram kontaktuppgifter till berörda fastighetsägare, se [Bilaga 6](#).
- 2.2.4 De enskilda vattentäkter som åsyftas i föreslaget villkor 10 avser brunnar. Några övriga enskilda vattentäkter har villkoret aldrig avsett. Det är inte känt för BEM att någon fastighetsägare gör ytvattenuttag ur Tolken för annat än till djurhållning.
- 2.3 Ni har yrkat tvångsrätt för ianspråktagande av regleringen av Tolkabro för genomförande av angiven tappningsstrategi samt utföra automatisering av tappningen. Tvångsrättsbestämmelsen i 28 kap. 10 § miljöbalken möjliggör tvångsrätt att utföra anläggningar eller åtgärder inom fastigheter som tillhör någon annan och ta i anspråk mark eller annat utrymme för detta. Det kan dock ifrågasättas både om det går att på detta sätt ianspråka annans reglering och om det går att med bestämmelsen ge någon rätt att ändra annans tillståndsgivna**

vattenanläggning. Ni bereds möjlighet att ytterligare argumentera för Er ståndpunkt i frågan. Samtidigt har Ni att ange vilka ingrepp i befintliga anläggningar som tvångsrättsyrkandet innefattar. I sammanhanget förtjänar påpekas att den åberopade domen är ett underrättsavgörande med begränsad prejudikatverkan.

- 2.3.1 Det pågår fortfarande förhandling om överlåtelse av dammfastigheten liksom regleringsrätten av Tolken mellan BEM och Vattenfall Vattenkraft AB ("Vattenfall"). Då dessa förhandlingar ännu inte resulterat i en överenskommelse och då målet ska kunna fortsätta handläggas kvarstår som det reservationsvisa yrkandet om tvångsrätt för att genomföra den ansökta regleringsstrategin samt för att utföra automatisering av tappningen vid Tolkabro.
- 2.3.2 Enligt 28 kap. 10 § 1 st. punkten 3 miljöbalken kan den som utför eller ska utföra en vattenverksamhet ges rätt att utföra anläggningar eller åtgärder inom fastigheter som tillhör någon annan och ta i anspråk mark eller utrymme för detta när det är fråga om vattenverksamhet som avser tillgodogörande av yt- eller grundvatten. Åtgärder som kan vidtas är bl.a. sådana som krävs för att ett kraftverk eller en vattentäkt ska få tillräcklig tillgång till vatten, jfr. Norstedts lagkommentar till 28 kap. 10 § miljöbalken.
- 2.3.3 Vad gäller MMD:s kommentar om att det skulle kunna ifrågasättas om det går att ianspråkta annans reglering samt om det går att ändra annans tillståndsgivna vattenanläggning med stöd av 28 kap. 10 § miljöbalken vill Bolaget understryka att varken lagtexten eller förarbetena till bestämmelsen begränsar tillämplighetsområdet till en viss typ av anläggningar eller åtgärder, tvärtom är det syftet med vattenverksamheten som styr vilka åtgärder som kan bli aktuella. Det ska i sammanhanget noteras att det i såväl Lexinos som Norstedts lagkommentar till 28 kap. 10 § miljöbalken anges att tvångsrätten kan bli *mycket ingripande*. Den förändrade regleringsstrategin samt automatiseringen av tappningen är direkt nödvändiga åtgärder för att Tolken, som framtida dricksvattentäkt i Borås Stad, ska få tillräcklig tillgång till vatten. Det rör sig således om sådana åtgärder för vilka tvångsrätt kan meddelas enligt bestämmelsen.
- 2.3.4 Därtill framgår av 28 kap. 10 § punkten 4 att man kan ges rätt att utföra anläggningar eller åtgärder inom fastigheter som tillhör någon annan och ta i anspråk mark eller annat utrymme för detta, när det är fråga om vattenreglering. I Lexinos kommentar till bestämmelsen anges att "*Punkt 4 avser tvångsrätt för ändring av vattenföringen i ett vattendrag till förmån för annan vattenverksamhet, s.k. vattenreglering*".

- 2.3.5 Vad gäller möjligheten att ändra annans tillståndgivna vattenanläggning kan bl.a. nämnas att Mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt så sent som den 25 maj 2022 i mål nr M 3563-21 lämnade sökanden tvångsrätt för att utriva befintlig dammanläggning vid en sjös utlopp med stöd av 28 kap. 10 § miljöbalken, ett ingrepp som är betydligt mer långtgående än genomförandet av en automatisering av tappningen från ett dämme. Genom samma dom återkallade domstolen rätten till reglering av sjön.
- 2.3.6 Att det är möjligt att inom ramen för annan verksamhetsutövarers tillstånd påkalla intrång i hushållningen med vatten i en sjö som är nödvändigt för bortledande av vatten för dricksvattenproduktion framgår vidare av praxis, se dåvarande Vattendomstolens vid Växjö tingsrätt deldom rörande bortledning av vatten från Bolmen den 28 augusti 1972 i mål nr DVA 63/1972 som tidigare hänvisats till. Det ska understrykas att domen överklagades till Vattenöverdomstolen ("VÖD") som i dom den 27 april 1973 i mål nr T 48/72 fastställde vattendomstolens dom i denna del.
- 2.3.7 Det framgår bland annat VÖD:s dom att: *"Vattenöverdomstolen delar vattendomstolens uppfattning att erforderlig vattentillgång för bortledning och fullgörandet av de med bortledningen förenade villkoren kan erhållas inom ramen för de nuvarande Bolmen- samt Furen och Flårenregleringarna. Emellertid bör, såsom bruken yrkat, särskilda vattenhushållningsbestämmelser meddelas för att garantera den minsta vattenföringen i Lagan"*. [Vår markering] Vidare anger VÖD i domen att minimivattenföringen i Lagan lämpligen åstadkommes genom att de vattenhushållningsbestämmelser som sökanden förutsatt i ansökan görs till villkor för tillstånd till bortledningen. Som villkor för bortledningen föreskrevs därför att sökanden, eventuellt i förening med regleringsrättshavarna, skulle ansöka om medgivande till den ändrade vattenhushållningen i de aktuella sjöarna inom ett år från lagakraftvunnen dom.
- 2.3.8 Med anledning av VÖD:s dom ansökte sökanden senare om sådant medgivande och Vattendomstolen vid Växjö tingsrätt meddelade genom deldom den 4 november 1976 i mål nr DVA 43/1976 medgivande till reglering samt föreskrev om villkor avseende vattenhushållning. Vattendomstolen konstaterade bl.a. att bortledandet av vatten från sjön Bolmen får, enligt expropriationsmedgivandet, ske utan hinder av enskild rätt samt att det till sådan rätt hör de regleringsrättigheter som genom gällande vattendomar upplåtits i fråga om Bolmen. Vidare konstaterade vattendomstolen att den genom medgivandet lämnade befogenheten att för bortledandet göra intrång i annans rätt även omfattar ingrepp i re-

gleringsrättigheterna som anses nödvändiga för möjliggörandet av vattenbortledandet och för att minimera påverkan på motstående intressen. Vattendomstolen tydliggjorde även att vattenbortledningen och regleringen bland annat går ut över regleringsrättshavarna. För dessa kommer intrånget att bestå av att en del av det vatten som annars skulle ha gått till kraftproduktion, inte längre gör det och att möjligheten att på fördelaktigaste sätt utnyttja återstående vattenmängd blir beskuren. Vidare angav vattendomstolen att den blivande vattenhushållningen rent praktiskt kommer att tjäna två ändamål, dels vattenkraftsintresset, dels bortledningsintresset. Vattendomstolen ansåg det dock inte nödvändigt att de domfästa regleringarna skulle få sina begreppsmässiga ändamålsbestämningar ändrade. Detta då någon ändring av domfästa tappningsregler inte krävdes, utan att sökandens reglering var möjlig inom ramen för de gällande tappningsreglerna. Enligt vattendomstolen var det alltså fråga om ett intrång i en rättssfär men inte om någon förändring av denna i övrigt. Regleringshavarna skulle även fortsättningsvis kunna handha vattenhushållningen med enbart kraftintresset som ändamål, dock inom en snävare ram eftersom de fick mindre vatten att hushålla med. Även denna dom överklagades till VÖD som genom dom den 19 juni 1978 i mål nr T 56/76 fastställde också denna dom. VÖD ansåg att den medgivna regleringen samt åtföljande villkor tryggade såväl sakägarnas som sökandens rättigheter och skyldigheter inför framtiden. Bolaget anser med hänvisning till detta att det finns prejudicerande domslut härför.

- 2.3.9 I sammanhanget erinras om att den regleringsrätt som följer av Västerbygdens vattendomstols dom AM 22/1928 om reglering av Tolken ("Tillståndet") inte är en detaljreglering utan endast ger en rätt att fritt förfoga över sjöns vatten inom angiven regleringsamplitud. Tillståndet innehåller inget villkor om minimitappning, tvärtom framgår att dämnet kan stängas helt vid behov. BEM har inget behov av att i vidare grad än vad som redan gäller reglera sjön. Den regleringsstrategi som BEM:s vattenbortledning innebär medför således inte att Tillståndet sätts ur spel. Bolagets föreslagna regleringsstrategi kan tvärtom, precis som i exemplet ovan, erhållas inom ramen för nuvarande Tillstånd, varför någon ändring av Tillståndet inte är nödvändig. Däremot medför ansökt verksamhet ekonomisk skada för vilken ersättning kommer att utges i målet, se vidare punkt 2.6.
- 2.3.10 I tillägg till ovan finns grund för tvångsrätt för genomförandet av automatiseringen även utifrån 28 kap. 12 § miljöbalken. Av bestämmelsen framgår att om det inte medför en väsentlig olägenhet för ägaren av en vattenanläggning kan någon annan ges rätt att använda den för en egen vattenverksamhet eller för att förebygga eller minska skador av en egen vattenverksamhet. Ägaren har dock

rätt att få utföra ändringen och få ersättning för kostnaderna. Automatiseringen av tappningen vid Tolkabro kan i sig inte anses medföra en väsentlig olägenhet för Vattenfall och syftar huvudsakligen till att förebygga skada nedströms Tolken. Skäl för tvångsrätt finns således även utifrån denna bestämmelse.

- 2.3.11 Slutligen, vad avser de ingrepp i befintliga anläggningar som tvångsrättsyrkandet innefattar, ska framhållas att vad som är tillståndsgivet genom Tillståndet kommer att kvarstå oförändrat. Dämnet vid Tolkabro kommer däremot att kompletteras med utrustning för automatisk reglering av dammluckor vilket innebär att tappningsmekanismen sker automatiserat istället för manuellt. Varken dämmens utförande, krönhöjd eller avbördningsmöjlighet kommer att ändras.
- 2.4 Tillståndet till reglering av sjön Tolken är meddelat för ändamålet vattenkraftsproduktion. Er ansökan avser vattenreglering för annat ändamål. Det kan därför diskuteras om det är möjligt att reglera sjön Tolken för allmän vattenförsörjning med stöd av gällande regleringstillstånd. Mark- och miljödomstolen emotser Era synpunkter härpå.**
- 2.4.1 Utifrån enbart tvångsrättsyrkandet så skulle Vattenfalls rätt enligt Tillståndet kunna kvarstå. Det är i sådant fall inte nödvändigt att BEM genom tvångsrättsyrkandet övertar Vattenfalls reglering av Tolken. BEM:s avsikt med tvångsrättsyrkandet är att vattenverksamheten och regleringen av sjön ska bedrivas inom ramen för Tillståndet. Om möjligheten att reglera en sjö för dricksvattenproduktion inom ramen för annans tillstånd samt med olika ändamål se ovan under punkten 2.3. Det kan särskilt noteras att motsvarande situation var aktuell i de i punkten 2.3 hänvisade domarna, d.v.s. att det inte skedde någon överlåtelse av regleringsrätten till sökanden. Däremot fick regleringsrättshavaren under tvång avstå en del av sin rätt att reglera sjön.
- 2.4.2 BEM anser således det möjligt att föreskriva att Vattenfalls reglering ska ske i enlighet med Bolagets tillstånd, vilket i sin helhet ligger inom de yttre ramarna även för Vattenfalls Tillstånd.
- 2.5 Ni har uppgett att Vattenfall – vid ett bifall till Er talan – fortsatt kommer att äga anläggningen samt att Vattenfall fortsatt kan komma att nyttja gällande tillstånd i vattenkraftssyfte. Detta innebär – som domstolen uppfattar det – bl.a. att en sänkingsgräns kommer att gälla för kommunens reglering och att en**

annan lägre sänkingsgräns skulle gälla för regleringen för vattenkraftsändamål. Ni bör utveckla hur denna konflikt ska lösas och hur den av Er ansökta verksamheten ska bedrivas om Vattenfall låter avsänka sjön till en låg nivå.

- 2.5.1 Den sänkingsgräns som följer av Tillståndet kommer att vara oförändrad. Nuvarande tillståndshavare har inte, sedan lång tid tillbaka, utnyttjat Tillståndets sänkingsgräns. BEM avser att tillämpa samma sänkingsgräns som den som Vattenfall tillämpat åtminstone de senaste cirka 20 åren. Någon konflikt vad avser sänkingsgräns kan därmed inte förutses. Inte heller avser BEM att tillämpa annan dämmningsgräns än som följer av domen. På samma vis som för sänkingsgräns har Vattenfall tillämpat en frivillig minimitappning de senaste 20 åren om 300 l/s. BEM avser att tillämpa även denna.
- 2.5.2 Avsikten är därmed att de villkor som BEM har föreslagit ska tillgodose konflikten mellan vattenkraftssyftet och vattenbortledningssyftet och att Vattenfall ska kompenseras ekonomiskt för att inte längre kunna fritt förfoga över avbördningen från sjön.
- 2.6 Enligt 22 kap 1a § miljöbalken ska enligt huvudregeln en ansökan innehålla uppgifter om de ersättningsbelopp som sökanden erbjuder varje sakägare. Ni har förklarat att Ni underhandlar med berörda kraftverksägare, men har inte preciserat några ersättningserbjudanden. Mot bakgrund av målets beskaffenhet bör ersättningserbjudande(-n) lämnas innan målets kungörande.**
- 2.6.1 BEM har med anledning av MMD:s synpunkter tagit fram ersättningsbelopp som erbjuds sakägarna i målet, se [Bilaga 7](#).
- 2.6.2 I och med att den reglering som skulle bli följd av Bolagets ansökan helt håller sig inom den regleringsamplitud som tillämpats av Vattenfall under lång tid, kommer inte några skador att kunna uppkomma för strandägare i Tolken. De tekniska föremål, bryggor m.m. som finns i sjön bör redan vara anpassade för förekommande vattennivåer. Någon ersättning erbjuds således inte på denna grund.
- 2.6.3 Bolaget anser, utöver fastigheter upptagna i Bilaga 7, inte att det finns några ytterligare fastighetsägare som har rätt till ersättning på grund av intrång enligt denna ansökan. Vattenområde i sjön i sig är inte grund för ersättning då verksamheten inte medför någon ekonomisk eller annan skada för ägare till vattenområde.
- 2.6.4 Bolaget har även föreslagit ersättning till fiskevårdsföreningen och allmän fiskeavgift i målet, varför den påverkan som kan ske på fisket ersätts härigenom och

kommer övriga fastighetsägare och andra som nyttjar sjön för fiske till del på detta sätt.

- 2.6.5 Bolaget bedömer således inte att någon annan skada skulle kunna bli aktuell. Skulle det trots detta uppstå någon skada med anledning av verksamheten prövas detta som oförutsedd skada. Detta gäller även för skador som skulle kunna uppstå på de intressen som t.ex. Sundholmens fiber företräder.
- 2.6.6 Intrångsersättning på grund av påverkan på fastigheter med anledning av överföringsledning på land prövas i annan ordning.

- 2.7 I kompletteringen anger Ni att mer exakta uppgifter rörande en framtida reglering av sjön Tolken bör fastställas i kontrollprogrammet. Det är emellertid inte lämpligt hänskjuta en sådan central del av ansökt verksamhet till kontrollprogrammet, varför komplettering bör ske i detta avseende.**

För det fall MMD anser det lämpligare att regleringsstrategin regleras i villkor föreslår Bolaget nytt villkor enligt nedan:

Villkor 13

Bolaget ska för avbördningen av vatten från Tolken i huvudsak följa de avbördningsdiagram som framgår av figur 13 i Bilaga A1 till ansökan.

- 2.8 Ansökt verksamhets påverkan på motstående intressen runt och nedströms sjön Tolken bör utvecklas närmare i ett sammanhang. Ansökta vattenuttag medför att en icke oväsentlig del av sjöns vattenvolym leds bort och att nivåerna i sjön och omgivande grundvattenmagasin liksom vattenvolymerna i Viskan kan komma att påverkas.**

Frågan besvaras i Bilaga 8.

- 2.9 Enligt 11 kap. 27 § miljöbalken ska den som bedriver en tillståndspliktig vattenverksamhet för produktion av vattenkraftsel se till att verksamheten har moderna miljövillkor. Kravet på moderna miljövillkor gäller enligt huvudregeln direkt; dock att en befintlig verksamhet får bedrivas vidare utan att moderna miljövillkor fastställts om – som i detta fall – verksamheten omfattas av den nationell planen för moderna miljövillkor och tidpunkten för när en omprövning för moderna miljövillkor senast ska ske ännu inte inträtt**

Resultatet av den kommande omprövningen för moderna miljövillkor av befintlig vattenverksamhet för produktion av vattenkraftsel vid Tolkabro är självfallet inte känt idag. Omprövningen kan teoretiskt leda till t.ex. att vattenanläggningarna ska rivs ut, att ett omlöp ska utföras på platsen och/eller att en

större vattenmängd än föreslagen minimitappning ska släppas förbi vattenanläggningarna. Mot bakgrund härav och då det finns ett s.a.s. latent krav på moderna miljövillkor bör ansökan kompletteras med en motiverad redogörelse av vad som kan anses utgöra moderna miljövillkor för befintlig vattenverksamhet för produktion av vattenkraftsel samt av hur ett utfall av en omprövning skulle kunna påverka den nu ansökta verksamheten.

I ansökan anges påverkan på MKN utifrån yrkat grunduttag av vatten men inte utifrån det fördubblade uttag som också yrkas. Även en tillfällig försämring av vattenkvaliteten kan anses vara otillåten varför Ni bör presentera ett underlag på hur påverkan på MKN ser ut när tillståndet utnyttjas enligt yrkande b.

Frågan besvaras i Bilaga 8.

- 2.10** Enligt föreslaget villkor 5 ska en minimitappning om 500 l/s vara målsättningen under perioden 15 okt- 1 juni. Ni bör utveckla under vilka förutsättningar målsättningen kommer att kunna uppnås resp. inte uppnås samt göra en bedömning av i vilken utsträckningen målsättningen kan infrias. Vidare bör beröras risken för att de olika parametrarna sökt vattenuttag (enligt alt a) resp. b)), minimitappning (300 resp. 500 l/s) och sänkningsgräns (1,2 resp 1,0 m) kan vara svåra att nå samtidigt.

Frågan besvaras i Bilaga 8.

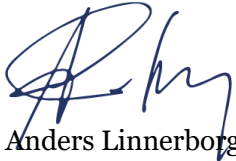
3. Handläggning

- 3.1 Enligt 15 kap. 2 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ("OSL") gäller sekretess i en myndighets affärsverksamhet för uppgift som rör verksamhet för att försvara landet eller planläggning eller annan förberedelse av sådan verksamhet eller som i övrigt rör totalförsvaret, om det kan antas att det skadar landets försvar eller på annat sätt vållar fara för rikets säkerhet om uppgiften röjs. Denna sekretess gäller även försörjningsberedskapen i fredstid.
- 3.2 Enligt 18 kap. 8 § OSL föreligger sekretess för sådan information som om den röjs kan leda till brottslig gärning som kan skada det intresse som sekretessen avser, däribland information om anläggningar.
- 3.3 Enligt 18 kap. 13 § OSL gäller sekretess för uppgift som hänför sig till en myndighets verksamhet som består i risk- och sårbarhetsanalyser avseende fredstidskrissituationer, planering och förberedelser inför sådana situationer eller hantering av sådana situationer, om det kan antas att det allmännas möjligheter att förebygga och hantera fredstida kriser motverkas om uppgiften röjs. Detta avser

bl.a. information om olika slags kritiska anläggningar, exempelvis geografisk placering av beredskapsanläggningar.

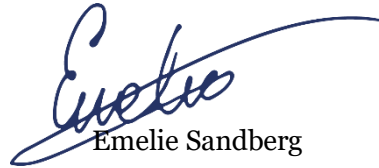
- 3.4 Huvudmän för dricksvattenförsörjningen har enligt LIVSFS 2008:13, Livsmedelsverkets föreskrifter om åtgärder mot sabotage och annan skadegörelse riktad mot dricksvattenanläggningar, ålagts långtgående skyldigheter för att förhindra att skada uppkommer för dricksvattenförsörjningen. Skyddet för information är en del av dessa skyldigheter.
- 3.5 Mot bakgrund av ovan anser Bolaget att underbilaga 2 till den kompletterande tekniska beskrivningen, Bilaga 3 till denna inlägga, ska sekretessbeläggas då den exakta placeringen av intagsledningen går att utläsa av handlingen. Detaljerad information om ledningsdragningen är av sådan karaktär att den kan skada dricksvattenintresset. Uppgifternas känsliga natur understryks av att de konsulter som arbetar med frågorna har fått ingå sekretessavtal för att få del av uppgifterna.

Malmö som ovan

Anders Linnerborg

Advokat/Partner

Emelie Sandberg

Advokat

Bilagor:

Bilaga 1 – samrådsredogörelse

Bilaga 2 – kompletterande MKB

Bilaga 3 – kompletterande TB

Bilaga 4 – mejlkonversation med kommunala lantmäterimyndigheten i Borås

Bilaga 5 – kontaktuppgifter fastighetsägare, bedömda sakägare

Bilaga 6 – kontaktuppgifter fastighetsägare, brunnar, jord- eller sjövärmearläggning

Bilaga 7 – ersättning till sakägare

Bilaga 8 – PM från Sweco med svar på kompletteringspunkterna 8-10